

โครงการความร่วมมือ การขยายพันธุ์เสือลายเมฆของไทย

เสือลายเมฆ (Clouded Leopard; *Neofelis nebulosa*)

เสือลายเมฆ มีเขี้ยวที่ยาวมาก 3.5-5 ซม. นับว่ายาวที่สุดในบรรดาเสือทั้งหมด

เสือลายเมฆ มีหางที่ยาวเพื่อช่วยทรงตัวขณะปีนป่าย

ถิ่นอาศัยของเสือลายเมฆในธรรมชาติ

ปัจจุบันจำนวนในธรรมชาติลดลงเนื่องจากถูกล่าเพื่อหนังและเขี้ยว และพื้นที่ป่าซึ่งเป็นถิ่นอาศัยในธรรมชาติลดลง

ผลการดำเนินการ

1. ปัจจุบันมีเสือลายเมฆในโครงการทั้งสิ้น 55 ตัว เพศผู้ 29 ตัว เพศเมีย 26 ตัว
2. จำนวนลูกเกิดในโครงการทั้งหมด 35 ตัว เพศผู้ 18 ตัว เพศเมีย 17 ตัว
3. ส่งเสือลายเมฆไปประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อเพิ่มความหลากหลายทางพันธุกรรม แก้ปัญหาเลือดชิดในกลุ่มประชากรเสือลายเมฆ ซึ่งปัจจุบันให้กำเนิดลูกเสือลายเมฆในสหรัฐอเมริกา เป็นผลสำเร็จ
4. มีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นภายในประเทศได้แก่ เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี
5. มีการศึกษาวิจัย ทั้งในเรื่องของการรีดเก็บน้ำเชื้อ การส่งตัวอย่างมูลเสือไปวิเคราะห์ฮอร์โมน ในระบบสืบพันธุ์ และฮอร์โมนที่บ่งบอกสภาวะเครียด เป็นต้น

ภาพถ่ายจากกล้องดักถ่ายภาพสัตว์ป่า (Camera Trap) บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาอ่างฤๅไน จ.ฉะเชิงเทรา

ปัญหาการขยายพันธุ์ในส่วนเพาะเลี้ยง

- เป็นสัตว์ที่เลือกคู่และรักเดียวใจเดียว แต่บางครั้ง ตัวผู้ก็มักทำร้ายตัวเมียจนถึงตาย
- ได้รับความเครียดจากสภาพแวดล้อม ทำให้ความสมบูรณ์พันธุ์ต่ำ
- เป็นสัตว์ที่เกิดความเครียดง่ายมีผลต่อการขยายพันธุ์
- ขาดองค์ความรู้ที่แท้จริงเกี่ยวกับพฤติกรรมพื้นฐาน และการขยายพันธุ์

การเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงและขยายพันธุ์ในส่วนเพาะเลี้ยงจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่ง เพื่อลดความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ องค์การสวนสัตว์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานโครงการความร่วมมือการขยายพันธุ์เสือลายเมฆของไทยตั้งแต่ เดือนพฤษภาคม 2545 จนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันมีคณะทำงานได้ทำการ สำรวจประชากรเสือลายเมฆในธรรมชาติบริเวณ อุทยานแห่งชาติตาพระยาและ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขาอ่างฤๅไน

เจ้าหน้าที่เกิดในโครงการฯ ให้กำเนิดและเลี้ยงลูกน้อยรุ่นที่สองชื่อ ลายไทย

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ถึงแม้จะมีการเพิ่มจำนวนของเสือลายเมฆจากการเพาะขยายพันธุ์บ้าง แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการอยู่รอดของประชากรเสือลายเมฆในระยะยาว ดังนั้นการสนับสนุนให้มีโครงการเพาะขยายพันธุ์เสือลายเมฆอย่างต่อเนื่อง และการศึกษาเพื่อการอนุรักษ์เสือลายเมฆในธรรมชาติ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

Smithsonian National Zoological